

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0007

Godišnje izvješće za 2018. o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu i politici Europske unije u tom području

Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu i politici Europske unije u tom području – godišnje izvješće za 2018. (2019/2125(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima te ostale ugovore i instrumente UN-a u području ljudskih prava,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir članke 2., 3., 8., 21. i 23. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 17. i 207. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Globalnu strategiju za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije, objavljenu 28. lipnja 2016.,
- uzimajući u obzir Akcijski plan za ljudska prava i demokraciju za razdoblje od 2015. do 2019., koji je Vijeće usvojilo 20. srpnja 2015., kao i njegov pregled sredinom razdoblja provedbe iz lipnja 2017.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a za promicanje i zaštitu slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, usvojene 24. lipnja 2013.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a za promicanje i zaštitu ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTI), usvojene 24. lipnja 2013.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o smrtnoj kazni, slobodi izražavanja na internetu i izvan njega te o borcima za ljudska prava,
- uzimajući u obzir revidirane Smjernice za politiku EU-a prema trećim zemljama u vezi s mučenjem i drugim okrutnim, neljudskim ili ponižavajućim postupanjem ili kažnjavanjem, usvojene 16. rujna 2019.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o ljudskim pravima u pogledu zdravstveno ispravne

vode za piće i sanitarnih uvjeta, usvojene 17. lipnja 2019.,

- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (dalje u tekstu: Istanbulска konvencija) od 11. svibnja 2011., koju nisu ratificirale sve države članice,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (CETS br. 197) i Konvenciju o zaštiti djece od seksualnog iskorištanja i seksualnog zlostavljanja (CETS br. 201),
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina i Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima,
- uzimajući u obzir UN-ovih 17 ciljeva održivog razvoja i Program održivog razvoja do 2030.,
- uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost II (GAP II) pod naslovom „Rodna ravnopravnost i jačanje položaja žena: vanjskim odnosima EU-a do preobrazbe života djevojčica i žena 2016. – 2020.” od 21. rujna 2015.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta od 20. studenoga 1989. i njezina dva fakultativna protokola,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom od 30. ožujka 2007.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama i Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda,
- uzimajući u obzir izvješće Posebnog izvjestitelja UN-a o pravima autohtonih naroda upućeno Vijeću UN-a za ljudska prava od 8. kolovoza 2017.¹,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a od 16. lipnja 2011. o poslovanju i ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Deklaraciju UN-a o pravima i odgovornostima pojedinaca, skupina i društvenih tijela za promicanje i zaštitu općepriznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda, usvojenu 9. prosinca 1998.,
- uzimajući u obzir Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Pekinšku platformu za djelovanje i Program djelovanja Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju te ishode njihovih revizijskih konferenciјa,
- uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava na Trećem odboru Opće skupštine UN-a u New Yorku od 15. listopada 2019.,
- uzimajući u obzir načela iz Yogyakarte (o primjeni međunarodnog prava o ljudskim pravima kad je riječ o seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu), usvojena u studenome 2006. i deset dodatnih načela („dodatnih 10”), usvojenih

---

¹ <https://undocs.org/A/HRC/36/46/Add.2>

10. studenoga 2017.,

- uzimajući u obzir odluku Opće skupštine UN-a od 28. svibnja 2019. kojom je 22. kolovoza proglašen Međunarodnim danom sjećanja na žrtve nasilja zbog vjeroispovijesti ili uvjerenja,
- uzimajući u obzir temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada,
- uzimajući u obzir Globalni sporazum o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama, koji je Opća skupština UN-a usvojila 10. i 11. prosinca 2018.,
- uzimajući u obzir Globalni sporazum o izbjeglicama, koji je Opća skupština UN-a usvojila 17. prosinca 2018.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka)¹,
- uzimajući u obzir Protokol Vijeća Europe od 10. listopada 2018. o izmjeni Konvencije za zaštitu osoba glede automatizirane obrade osobnih podataka,
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 25. lipnja 2018. o prioritetima EU-a u Ujedinjenim narodima i na 73. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda,
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 17. srpnja 2018. o Međunarodnome kaznenom судu povodom 20. obljetnice donošenja Rimskog statuta,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 26. travnja 2016. naslovljenu „Živjeti dostoјanstveno: od ovisnosti o pomoći do samostalnosti“ (COM(2016)0234) i nastavne Zaključke Vijeća od 12. svibnja 2016. o pristupu EU-a prisilnom raseljavanju i razvoju,
- uzimajući u obzir Zaključke Vijeća o demokraciji, usvojene 14. listopada 2019.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te ministara vanjskih poslova ili predstavnika 13 zemalja članica UN-a koje su 27. rujna 2018. sudjelovale na sastanku o inicijativi „Dobri primjeri u području ljudskih prava“,
- uzimajući u obzir Godišnje izvješće EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2018.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. prosinca 2018. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2017. i politici Evropske unije u tom području², te svoje prethodne rezolucije o ranijim godišnjim izvješćima,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2016. o strateškoj komunikaciji EU-a za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane³ te svoju

---

¹ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0515.

³ SL C 224, 27.6.2018., str. 58.

Preporuku od 13. ožujka 2019. Vijeću i potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o analizi popratnih mjera koje je Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) poduzela dvije godine nakon izvješća EP-a o strateškoj komunikaciji EU-a za borbu protiv propagande koju protiv nje provode treće strane¹,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2019. o Smjernicama EU-a i mandatu posebnog izaslanika EU-a za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a²,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. srpnja 2018. o kršenju prava autohtonih naroda u svijetu, uključujući jagmu za zemljишtem³,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2019. o budućnosti popisa mjera u korist pripadnika skupine LGBTI (2019. – 2024.)⁴,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. veljače 2019. o nazadovanju u području prava žena i rodne ravnopravnosti u EU-u⁵,
  - uzimajući u obzir sve svoje rezolucije usvojene 2018. o kršenju ljudskih prava, demokracije i vladavine prava (tzv. hitne rezolucije) u skladu s člankom 144. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir Nagradu „Saharov“ za slobodu mišljenja, koja je 2018. dodijeljena Olegu Sencovu, ukrajinskom filmskom redatelju i političkom zatvoreniku u Rusiji,
  - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir pismo Odbora za prava žena i jednakost spolova,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0051/2019),
- A. budući da je EU tijekom proslave 70. obljetnice Opće deklaracije o ljudskim pravima 2018. naglasio političku važnost razvijanja globalnog poretku utemeljenog na poštovanju ljudskih prava i potvrdio svoju duboku i čvrstu predanost promicanju i zaštiti ljudskih prava diljem svijeta; budući da je Europski parlament bio domaćin prvog izdanja Tjedna ljudskih prava u studenom 2018., kada je istaknuto ključna postignuća od donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima, kao i aktualne izazove u području ljudskih prava;
- B. budući da su poštovanje i promicanje, nedjeljivost i zaštita univerzalnosti ljudskih prava te promicanje demokratskih načela i vrijednosti, uključujući vladavinu prava, poštovanje ljudskog dostojanstva te načela jednakosti i solidarnosti, temelji etičke i pravne stečevine EU-a i njegove zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP), kao i njegova cjelokupnog vanjskog djelovanja; budući da bi EU trebao i dalje težiti ulozi vodećeg globalnog aktera u univerzalnom promicanju i zaštiti ljudskih prava, među

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0187.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0013.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0279.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0129.

⁵ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0111.

ostalim, na razini multilateralne suradnje, a posebno u okviru aktivnog i konstruktivnog djelovanja u različitim tijelima UN-a i u skladu s Poveljom UN-a, Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i međunarodnim pravom te obvezama u području ljudskih prava i obvezama preuzetima u okviru Programa za održivi razvoj do 2030. i ciljeva održivog razvoja;

- C. budući da prema Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, kao skupu univerzalnih vrijednosti, načela i normi kojima se vode države članice UN-a, zaštita ljudskih prava treba biti u središtu dobrog upravljanja; budući da, u duhu Opće deklaracije o ljudskim pravima i članka 21. UEU-a, EU prednjači u promicanju politika koje se temelje na ljudskim pravima te kontinuirano sudjeluje u rješavanju slučajeva kršenja ljudskih prava;
- D. budući da je EU preko aktivnosti na bilateralnoj i multilateralnoj razini tijekom 2018. nastavio podupirati napredak u području ljudskih prava, posebno jačanjem političkog dijaloga sa zemljama izvan EU-a, uključujući one koje teže europskoj integraciji, te s drugim regionalnim institucijama kao što je Afrička Unija, kao i sklapanjem novih međunarodnih sporazuma, primjerice, trgovinskih i gospodarskih partnerstava; budući da ambiciozne obveze iziskuju od EU-a da bude dosljedan i da služi kao primjer drugima;
- E. budući da se politikama EU-a mora zajamčiti zaštita ljudskih prava najranjivijih skupina kao što su etničke, jezične i vjerske manjine, osobe s invaliditetom, zajednica LGBTI, žene, djeca, tražitelji azila i migranti; budući da je EU tijekom proslave obljetnice Deklaracije UN-a o borcima za ljudska prava istaknuo njihovu ključnu ulogu u jačanju demokracije i vladavine prava; budući da je iz Svjetskog sastanka na vrhu boraca za ljudska prava 2018. proizašao akcijski plan s prioritetima za obranu ljudskih prava; budući da su tijekom 2018. mnogi borci za ljudska prava bili mete i žrtve ubojstava, napada, prijetnji i progona; budući da su neka privatna vojna i sigurnosna poduzeća upletena u niz slučajeva kršenja ljudskih prava koje treba propisno istražiti, a počinitelje privesti pravdi;
- F. budući da smo čak i u ovom desetljeću svjedoci vidljivih ograničenja rodne ravnopravnosti i prava žena te napada na njih na međunarodnoj razini; budući da se seksualno i reproduktivno zdravlje i prava zasnivaju na temeljnim ljudskim pravima te čine ključne aspekte ljudskog dostojanstva; budući da je nasilje nad ženama i djevojčicama jedan od najraširenijih oblika kršenja ljudskih prava u svijetu te da utječe na sve društvene slojeve i predstavlja ozbiljnu prepreku postizanju rodne ravnopravnosti; budući da se sveobuhvatnom i obvezujućom strategijom EU-a za rodnu ravnopravnost, baš kako je Parlament zatražio, mora osigurati rodna osjetljivost svih politika EU-a i ojačati utjecaj budućeg Akcijskog plana EU-a za rodnu ravnopravnost III;
- G. budući da je promicanje međunarodnog mira i sigurnosti jedan od razloga postojanja EU-a; budući da se EU obvezao da će na međunarodnoj sceni djelovati u ime načela koja su nadahnula njegovo osnivanje te u skladu s načelima Povelje UN-a Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava, istovremeno ih podupirući;
- H. budući da su izvanredne ekološke situacije, uključujući globalno zagrijavanje i krčenje šuma, posljedica ljudskog djelovanja i da zbog njih dolazi do kršenja prava osoba koje su izravno pogodjene gubitkom svojih domova i naselja, ali i čitavog čovječanstva;

budući da je važno prepoznati vezu između ljudskih prava, zdravlja i zaštite okoliša; budući da je osiguravanje pristupa vodi ključno za sprečavanje napetosti u određenim regijama;

- I. budući da je povećanje usklađenosti između vanjskih i unutarnjih politika EU-a, ali i među vanjskim politikama EU-a, nezaobilazna pretpostavka uspješne i učinkovite politike EU-a u području ljudskih prava; budući da bi politike za potporu ljudskim pravima i demokraciji trebalo uključiti u sve ostale politike EU-a koje imaju vanjsku dimenziju, kao što su politike u području razvoja, migracija, sigurnosti, borbe protiv terorizma, prava žena i rodne ravnopravnosti, proširenja i trgovine, posebno uvođenjem klauzula o ljudskim pravima u sporazume između EU-a i trećih zemalja; budući da bi veća dosljednost trebala omogućiti EU-u da brže reagira u ranim fazama kršenja ljudskih prava i da bude aktivniji i vjerodostojniji akter u području ljudskih prava na globalnoj razini;
- J. budući da su demokratska tranzicija i uspostava ili konsolidacija vladavine prava u mnogim zemljama dugotrajni i naporni procesi za čiji je uspjeh presudna dugoročna vanjska potpora, među ostalim i od EU-a;

Ljudska prava i demokracija: opće tendencije i ključni izazovi

1. izražava duboku zabrinutost zbog napada na demokraciju i vladavinu prava diljem svijeta tijekom 2018., koji odražavaju uspon autoritarizma kao političkog projekta koji utjelovljuje nepoštovanje ljudskih prava, represiju neslaganja, politizirano pravosuđe, namještanje rezultata izbora, smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva te ograničavanje slobode okupljanja i izražavanja; ističe važnost civilnog društva koje omogućuje pružanje fleksibilnog, pravodobnog i učinkovitog odgovora na djelovanje režima koji krše međunarodno pravo, ljudska prava i demokratska načela;
2. smatra da zemlje koje padnu u ruke autoritarnim režimima postaju sklonije nestabilnosti, sukobima, korupciji, nasilnom ekstremizmu i sudjelovanju u inozemnim vojnim sukobima; zabrinut je da i dalje postoje režimi koji negiraju samo postojanje univerzalnih ljudskih prava utvrđenih međunarodnim pravom; ipak, pozdravlja činjenicu da određen broj zemalja pokreće mirovne procese i procese demokratizacije, provodi ustavne i pravosudne reforme te vodi otvorene javne rasprave s civilnim društvom radi promicanja temeljnih sloboda i ljudskih prava, uključujući ukidanje smrtnе kazne; žali zbog činjenice da neke zemlje još nisu uvele moratorij na smrtnu kaznu unatoč rastućoj tendenciji prema ukidanju smrtnе kazne diljem svijeta;
3. smatra da sve države koje se pridržavaju međunarodno priznatih temeljnih sloboda kao osnova demokracije moraju biti predvodnice u širenju praksi demokratskog upravljanja utemeljenih na ljudskim pravima i vladavini prava diljem svijeta te u jačanju međunarodnih zakonodavnih instrumenata za zaštitu ljudskih prava; upozorava na izazove koji proizlaze iz štetnih utjecaja koji podrivaju demokratsko upravljanje i vrijednosti svojstvene ljudskim pravima te tako remete pozitivna nastojanja demokratskih država; duboko je zabrinut zbog povezanosti autoritarnih režima i populističkih nacionalističkih stranaka i vlada; smatra da se takvim vezama podriva vjerodostojnost napora koje EU ulaže u promicanje temeljnih vrijednosti;
4. podsjeća na to da ne smije postojati hijerarhija ljudskih prava; naglašava da treba zajamčiti puno poštovanje i pridržavanje načela univerzalnosti, neotuđivosti,

nedjeljivosti, međuzavisnosti i povezanosti ljudskih prava; naglašava da su pokušaji da se marginalizacija nekih skupina opravda pravima drugih skupina potpuno neprihvatljivi;

5. upozorava na pošast oružanih sukoba i vojnih napada koji za cilj, među ostalim, imaju etničko čišćenje, u kojima i dalje stradavaju civilni i zbog kojih dolazi do masovnog raseljavanja, a države i nedržavni akteri odriču se od odgovornosti poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava u području ljudskih prava; naglašava da su regije zahvaćene ratom ili sukobima suočene s teškim kršenjem ljudskih prava koje je po prirodi iznimno i kojem je cilj uskraćivanje ljudskog dostojanstva, što je i pogubno za žrtve i ponižavajuće za počinitelje; kao primjer ističe primjenu mučenja i drugog okrutnog, neljudskog i ponižavajućeg postupanja, prisilnih nestanaka, izvansudskih pogubljenja, nasilja i namjernog izgladnjivanja kao ratnog oružja koje se koristi za destrukciju, destabilizaciju i demoralizaciju pojedinaca, obitelji, zajednica i društava, a osobito djece; ističe da su pripadnice etničkih i vjerskih manjina, posebno preobraćenice, u osobitoj opasnosti od seksualnog nasilja; oštro osuđuje smrtonosne napade na bolnice, škole i druge civilne mete u oružanim sukobima diljem svijeta tijekom 2018.; podsjeća na to da je pravo na život važno ljudsko pravo te da stoga treba uvijek jednoglasno osuditi svaki nezakoniti ratni čin i na njega djelotvorno odgovoriti;
6. osuđuje otpor prema multilateralizmu i međunarodnom poretku koji se temelji na pravilima, što predstavlja ozbiljan izazov za ljudska prava u cijelom svijetu; čvrsto vjeruje da su stavovi i odluke proizašli iz suradnje unutar multilateralnog okvira, osobito u tijelima UN-a i postojećim dogovorenim pregovaračkim okvirima unutar regionalnih organizacija, primjerice Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESE), najdjelotvorniji način na koji se može služiti interesima čovječanstva, pronalaziti održiva rješenja za sukobe na temelju standarda i načela međunarodnog prava, Povelje UN-a i Helsinskih završnih aktova i poticati napredak u području ljudskih prava; vrlo je zabrinut zbog činjenice da u raznim tijelima UN-a za ljudska prava, uključujući Vijeće UN-a za ljudska prava, sjede predstavnici zemalja u kojima se dokazano provodi teško kršenje ljudskih prava;
7. ozbiljno je zabrinut zbog porasta slučajeva ubojstava, fizičkih napada i difamacije, kao i primjene smrte kazne, progona, zatvaranja, uzneniranja i zastrašivanja ljudi koji se diljem svijeta zauzimaju za ljudska prava, osobito novinara, znanstvenika, odvjetnika, političara i aktivista civilnog društva, uključujući aktiviste za prava žena, branitelje okoliša i prava na zemlju te branitelje vjerskih manjina, uglavnom u zemljama s visokom razinom korupcije i slabim rezultatima u pogledu poštovanja vladavine prava i pravosudnog nadzora; posebno je zabrinut zbog sve drskijih napada počinjenih na stronom tlu, koji u nekim slučajevima predstavljaju kršenje zakona i običaja u vezi s diplomatskim povlasticama i imunitetima; zahtijeva pravdu i odgovornost za te napade na najvišoj razini na kojoj je donesena odluka da se oni izvrše; napominje da su svi borci za ljudska prava, a pogotovo žene, suočeni s posebnim rizicima i da im je potrebna odgovarajuća zaštita; osuđuje činjenicu što su neke vlade donijele zakonodavstvo kojim se ograničavaju aktivnosti civilnog društva ili društvenih pokreta, među ostalim, zatvaranjem nevladinih organizacija ili zamrzavanjem njihovih sredstava; duboko je zabrinut zbog toga što se represivni zakoni u području kibersigurnosti i borbe protiv terorizma koriste da bi se ušutkali borci za ljudska prava;
8. naglašava važnost promicanja rodne ravnopravnosti te prava žena i djevojčica diljem

svijeta; ističe da, unatoč napretku, žene i djevojčice i dalje trpe diskriminaciju i nasilje; naglašava da većina društava i dalje ima poteškoća u pružanju ženama i djevojčicama jednakih prava pred zakonom i jednakog pristupa obrazovanju, zdravstvenoj skrbi, dostojanstvenim radnim mjestima i jednakim primanjima te političkoj i ekonomskoj zastupljenosti; izražava zabrinutost zbog raširenih i stalnih napada na prava žena te na spolno i reproduktivno zdravlje i prava, kao i zbog zakonodavstva kojim se ta prava ograničavaju u mnogim dijelovima svijeta; ističe da su genitalno sakaćenje žena i dječji brakovi među najraširenijim oblicima kršenja ljudskih prava; izražava zabrinutost zbog činjenice da su žene koje isповijedaju vjeru ili izražavaju uvjerenje dvostruko više izložene progonima; pozdravlja inicijativu EU-a i UN-a „Spotlight”, koja je posvećena iskorjenjivanju nasilja nad ženama i djevojčicama, te traži da joj se dodijeli više sredstava;

9. ističe da su poštovanje i promicanje prava djeteta, borba protiv svih oblika zlostavljanja, zanemarivanja, lošeg postupanja, trgovanja djecom i iskorištavanja djece, uključujući prisilne brakove i novačenje ili korištenje djece vojnika u oružanim sukobima, te osiguravanje skrbi i obrazovanja za djecu ključna pitanja za budućnost čovječanstva; u tom pogledu podupire mehanizam za praćenje i izvješćivanje uspostavljen Rezolucijom 1612 Vijeća sigurnosti UN-a o djeci i oružanim sukobima;
10. ističe da je važno u potpunosti povesti računa o posebnim potrebama osoba s invaliditetom; poziva EU da borbu protiv diskriminacije na temelju invaliditeta uključi u svoje politike vanjskog djelovanja i razvojne pomoći, zajedno s borbom za ravnopravan pristup tržištu rada, obrazovanju i ospozobljavanju, kao i da se zalaže za rješenja kojima se osobama s invaliditetom olakšava sudjelovanje u društvu;
11. skreće pozornost na slučajeve progona i diskriminacije povezane s etničkom pripadnošću, nacionalnošću, društvenom klasom, kastom, vjeroispoviješću, uvjerenjem, jezikom, dobi, spolom, seksualnošću i rodnim identitetom, koji su i dalje rašireni u mnogim zemljama i društвima; ozbiljno je zabrinut zbog sve snažnijih netolerantnih i mrzilačkih napada na žrtve tih slučajeva kršenja ljudskih prava; traži da se osobe odgovorne za ta djela pozovu na odgovornost;
12. napominje da je broj prisilno raseljenih osoba 2018. premašio 70 milijuna, od čega su 26 milijuna bile izbjeglice, 41 milijun interno raseljene osobe, a 3,5 milijuna tražitelji azila¹; osim toga, napominje da u svijetu ima oko 12 milijuna osoba bez državljanstva; smatra da ratovi, sukobi, terorizam, nasilje, političko ugnjetavanje, progon na temelju vjeroispovijesti ili uvjerenja, siromaštvo te nesigurnost opskrbe hranom i vodom doprinose riziku od izbijanja novih sukoba i daljnog raseljavanja stanovništva; uviđa da bi posljedice klimatskih promjena za okoliš, kao što je teži pristup pitkoj vodi, mogle dodatno potaknuti raseljavanje stanovništva;
13. naglašava da klimatska kriza i masovni gubitak biološke raznolikosti predstavljaju velike prijetnje stanovništvu; podsjeća da su temeljna ljudska prava na život, zdravlje, hranu i pitku vodu u opasnosti ako nema zdravog okoliša; skreće pozornost na utjecaj koji uništavanje okoliša ima na ljudska prava, kako za pogodeno stanovništvo, tako i u odnosu na pravo na okoliš za cijelo čovječanstvo; naglašava ključne obveze i odgovornosti država i drugih donositelja odluka u pogledu uskladivanja s ciljevima Pariškog sporazuma iz 2015. u borbi protiv klimatskih promjena, ublažavanju njihovih

¹ UNHCR – Izvješće o globalnim trendovima za 2018. (19. lipnja 2019.).

učinaka, sprječavanju njihova negativnog utjecaja na ljudska prava i promicanju odgovarajućih politika u skladu s obvezama u pogledu ljudskih prava; podsjeća na obveze država da štite biološku raznolikost i pružaju pristup učinkovitim pravnim lijekovima u slučajevima gubitka i degradacije biološke raznolikosti; izražava potporu novim zakonodavnim naporima na međunarodnoj razini koji se odnose na kaznena djela protiv okoliša;

14. naglašava da se otporna, demokratska društva temelje na slobodi govora i izražavanja te na medijskom pluralizmu, kako na internetu tako i izvan njega; osuđuje zloupotrebu legitimnih ciljeva kao što su borba protiv terorizma, državna sigurnost i kazneni progon u svrhu ograničavanja slobode izražavanja; osuđuje medijsku propagandu i dezinformiranje usmjerenje protiv manjina; potiče na uspostavu najboljih mogućih zaštitnih mjeru protiv govora mržnje i radikalizacije, kampanja dezinformiranja i neprijateljske propagande, osobito ako ih provode autoritarne države i nedržavni akteri kao što su terorističke skupine, i to razvijanjem pravnog okvira na razini EU-a i na međunarodnoj razini namijenjenog za suzbijanje hibridnih prijetnji, uključujući kiberratovanje i ratovanje informacijama, bez kompromisa kada je riječ o temeljnim pravima; podsjeća da bi mediji trebali odražavati pluralnost različitih mišljenja te podupirati i poštovati načelo nediskriminacije; u tom pogledu naglašava da bi pripadnici manjina trebali imati neselektivan pristup radiodifuzijskim medijima, među ostalim, na vlastitu jeziku;

Učinkovitija provedba vanjske politike EU-a u području ljudskih prava

15. podsjeća da se EU obvezao da će u središte svojih odnosa sa zemljama izvan EU-a staviti ljudska prava i demokraciju; stoga naglašava da cilj promicanja ljudskih prava i demokracije diljem svijeta mora biti uključen u sve politike EU-a koje imaju vanjsku dimenziju; traži da EU ispuni te obveze i da se pobrine za to da se njegovim angažmanom nenamjerno ne osnažuju autoritarni režimi;
16. poziva Komisiju i države članice EU-a na donošenje novog, ambicioznog, sveobuhvatnog i obvezujućeg akcijskog plana o ljudskim pravima i demokraciji za sljedećih pet godina; ustraje u tome da se u tom budućem akcijskom planu na odgovarajući način razmotre svi izazovi u području ljudskih prava, kao što su digitalna prava, prava u području okoliša, prava starijih osoba, sport i ljudska prava te prava migranata; poziva na kreiranje snažnog mehanizma za praćenje kojim bi se ocjenjivali provedba i utjecaj spomenutog akcijskog plana; poziva države članice da se više angažiraju u provedbi akcijskog plana i da izvještavaju o načinu na koji ga provode;
17. prima na znanje važnost svojih rezolucija o kršenjima ljudskih prava, demokracije i vladavine prava te rada Pododbora za ljudska prava; snažno preporučuje da Komisija i ESVD poboljšaju suradnju s Pododborom EP-a za ljudska prava kako bi mu omogućili da sudjeluje u budućem akcijskom planu i prati njegovu provedbu; poziva ESVD da Parlamentu redovito podnosi izvješća o dalnjim mjerama koje je poduzeo u vezi sa svim hitnim rezolucijama i ili preporukama;
18. ističe činjenicu da se trgovina, politike EU-a u ovom području i ljudska prava mogu i moraju međusobno osnaživati i da poslovna zajednica ima važnu ulogu u pružanju pozitivnih poticaja u pogledu promicanja ljudskih prava, demokracije i korporativne odgovornosti; apelira na Komisiju i ESVD da na učinkovit način primjenjuju klauzule o ljudskim pravima u međunarodnim sporazumima, ne samo preko političkog dijaloga,

redovitog ocjenjivanja napretka i uporabe postupka savjetovanja na zahtjev, već i uspostavljanjem djelotvornog mehanizma za praćenje teškog kršenja ljudskih prava do kojeg bi moglo doći u poslovnim aktivnostima; poziva na propisnu provedbu i adekvatno praćenje klauzula o ljudskim pravima, među ostalim, primjenom mjerljivih referentnih vrijednosti, u čemu će sudjelovati Parlament, civilno društvo i relevantne međunarodne organizacije; poziva na uspostavu djelotvornog i neovisnog mehanizma za podnošenje pritužbi namijenjenog skupinama građana i dionika koji su pogodeni kršenjima ljudskih prava; ističe da EU i njegove države članice moraju sprječiti svaki oblik korporativnog kršenja ljudskih prava i negativan utjecaj poslovnih aktivnosti;

19. podupire dijaloge o ljudskim pravima sa zemljama izvan EU-a kao ključno sredstvo bilateralne suradnje u promicanju i zaštiti ljudskih prava; podsjeća da se u Smjernicama EU-a o dijalozima o ljudskim pravima s trećim zemljama navodi niz kriterija za otvaranje dijaloga, uključujući „u kojoj je mjeri vlada spremna poboljšati situaciju, koliko je vlada predana poštivanju međunarodnih konvencija o ljudskim pravima, spremnost vlade za suradnju s postupcima i mehanizmima za ljudska prava Ujedinjenih naroda, kao i stav vlade prema civilnom društvu”; poziva ESVD da redovito ocjenjuje svaki dijalog, kako je predviđeno u spomenutim smjernicama, te da zajamči da EU, u nedostatku konkretnog napretka, prilagodi svoje ciljeve i razmisli o promjeni pristupa; poziva Komisiju i ESVD da, uz veće sudjelovanje skupina civilnog društva i relevantnih međunarodnih organizacija, udruže snage u rješavanju pitanja ljudskih prava i povezanih obveza u okviru dijaloga ili pregovora s vladama zemalja izvan EU-a u svim političkim i gospodarskim područjima kako bi se pojačao učinak dijaloga o ljudskim pravima; preporučuje da se zabrinutost zbog stanja ljudskih prava u tim zemljama uzme u obzir te da se poduzmu odgovarajuće mjere, među ostalim, razmatranjem pojedinačnih slučajeva u kontekstu dijaloga o ljudskim pravima; poziva na aktivnije sudjelovanje Parlamenta pri sastavljanju programa dijaloga o ljudskim pravima; ističe da strategije o ljudskim pravima za pojedinačne zemlje i godišnja izvješća o njihovoj provedbi predstavljaju ključan instrument za osiguravanje usklađenosti politika, određuju ključne strateške prioritete, definiraju dugoročne i kratkoročne ciljeve i utvrđuju konkretne mjere za promicanje ljudskih prava; ponovno poziva da se zastupnicima u EP-u omogući pristup sadržaju strategija o ljudskim pravima za pojedinačne zemlje; pozdravlja seminare civilnog društva koji prethode dijalozima o ljudskim pravima i snažno potiče na poduzimanje mjera na temelju njihovih zaključaka, u kojem će posebice sudjelovati organizacije civilnog društva;
20. snažno potiče EU da se dosljedno bori protiv diskriminacije te da pritom na najbolji način iskoristi paket instrumenata EU-a za ljudska prava, među ostalim, preko dijaloga, osuda i pružanjem potpore civilnom društvu i zajedničkim inicijativama na razini UN-a, u skladu s nedavno donesenim Smjernicama EU-a o nediskriminaciji u vanjskom djelovanju i UN-ovim Smjernicama o diskriminaciji na temelju podrijetla, objavljenim 2017.;
21. snažno podupire rad i napore posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava u području zaštite i promicanja ljudskih prava diljem svijeta; ističe da je povećanje djelotvornosti EU-a u tom području važan cilj u okviru mandata posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava; poziva posebnog predstavnika da djeluje u skladu sa svojim mandatom i doprinese jačanju napora EU-a u jačanju demokracije; inzistira na svojem zahtjevu da se mandat posebnog predstavnika revidira kako bi se ta pozicija učinila trajnom i odgovornijom te da se posebnom predstavniku dodijele ovlasti pokretanja vlastitih inicijativa, odgovarajući resursi i mogućnost javnog istupanja kako bi mogao

izvještavati o rezultatima posjeta trećim zemljama te prenositi stavove EU-a u pogledu ljudskih prava; ponovno poziva na veću transparentnost aktivnosti i misija posebnog predstavnika te ustraje u tome da se njegova redovita izvješća Vijeću dostave i Parlamentu; pozdravlja proširenje mandata posebnog predstavnika kako bi se u njega uključilo promicanje potpore međunarodnom kaznenom pravosuđu i očekuje osobitu aktivnost posebnog predstavnika u tom području;

22. pozdravlja napore koje ESVD-a i Komisija ulažu u stalno jačanje svijesti dužnosnika EU-a o ljudskim pravima; pozdravlja činjenicu da su kontaktne točke za ljudska prava i službenici za vezu boraca za ljudska prava sada prisutni u svim delegacijama EU-a; poziva ESVD da Parlamentu podnese detaljno izvješće o dovršetku te mreže kontaktnih točaka kako bi se provela njezina evaluacija i osigurala njezina dosljedna provedba u svim delegacijama EU-a; poziva sve delegacije EU-a i njihove kontaktne točke za ljudska prava da redovito izvršavaju obvezu susreta s borcima za ljudska prava, posjećivanja pritvorenih aktivista, praćenja njihovih suđenja i zauzimanja za njihovu zaštitu na terenu;
23. priznaje napredak u pogledu postupka i oblika godišnjeg izvješća EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2018., ali očekuje od Vijeća i potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da još više vode računa o stajalištima iz relevantnih rezolucija i/ili preporuka Parlamenta kako bi se zajamčila bolja i učinkovitija interakcija među institucijama EU-a u pogledu pitanja ljudskih prava; traži od Vijeća da i dalje ulaže napore da se ta godišnja izvješća završe ranije u godini; potiče Vijeće da osigura da se sljedeće godišnje izvješće doneše na temelju odgovarajućeg postupka savjetovanja;

Osmišljavanje rješenja za promicanje i zaštitu ljudskih prava i demokracije

Demokratsko upravljanje i osiguravanje prostora za civilno društvo

24. poziva EU i države članice da nastave pomno pratiti događaje koji negativno utječu na upravljanje i prostor za djelovanje civilnog društva diljem svijeta, bez iznimke, te da sustavno i koristeći sva prikladna sredstva reagiraju na politike i zakonodavne promjene koje autoritarne vlade provode kako bi potkopale upravljanje zasnovano na temeljnim demokratskim načelima i smanjile prostor za civilno društvo; smatra da bi u tom području trebala postojati veća sinergija između Komisije, ESVD-a i Parlamenta; pozdravlja neprocjenjivu pomoć pruženu organizacijama civilnog društva diljem svijeta u okviru Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava (EIDHR), koji i dalje predstavlja vodeću inicijativu EU-a u provedbi njegove vanjske politike u području ljudskih prava; poziva da se sredstva za civilno društvo i ljudska prava povećaju u okviru sljedećeg instrumenta koji će naslijediti EIDHR; naglašava da su 2018. stotine mirnih prosvjednika iz civilnog društva uhićene, podvrgnute zlostavljanju i proizvoljno pritvorene te da su prosvjednici nakon okončanja sudskih postupaka morali platiti novčane kazne;

Pristup EU-a sukobima i odgovornost za kršenje ljudskih prava

25. ističe povezanost povećanja broja slučajeva u kojima su kršena ljudska prava, raširenosti nekažnjavaanja zločina i nedostatka odgovornosti u regijama i zemljama koje su razorene u sukobima ili obilježene politički motiviranim zastrašivanjem, diskriminacijom, uznemiravanjem i napadima, otmicama, nasilnim policijskim

nadzorom, proizvoljnim uhićenjima, mučenjem i ubojstvima; poziva međunarodnu zajednicu da podupre aktivnosti usmjerene na suzbijanje nekažnjavanja zločina i promicanje preuzimanja odgovornosti, osobito u onim regijama i zemljama gdje se dinamikom nekažnjavanja zločina nagrađuju oni koji snose najveću odgovornost, a žrtve obespravljuju; osim toga, ističe da su manjine i marginalizirane skupine često osobito teško pogodene sukobima;

26. podsjeća na svoje rezolucije u kojima se osudila konkretna odgovornost za sukobe u kojima su 2018. stradale stotine djece, tijekom namjernih napada na civilno stanovništvo i humanitarnu infrastrukturu; poziva sve države članice EU-a da strogo poštuju Kodeks ponašanja EU-a pri izvozu oružja, a posebno da spriječe sav prijenos oružja ili nadzorne i protuobavještajne opreme koje države mogu upotrijebiti za kršenje ljudskih prava, posebno u kontekstu oružanih sukoba; ustraje u potrebi za potpunom transparentnošću i redovitim izvještavanjem država članica EU-a u pogledu njihova prijenosa oružja; podsjeća na svoju Rezoluciju od 27. veljače 2014. o upotrebi naoružanih bespilotnih letjelica¹; izražava duboku zabrinutost zbog upotrebe naoružanih bespilotnih letjelica izvan međunarodnoga pravnog okvira; nadalje, poziva Komisiju da na propisan način redovito obaveštava Parlament o upotrebi finansijskih sredstava EU-a za sve istraživačke i razvojne projekte povezane s izradom bespilotnih letjelica; apelira na potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da zabrani razvoj, proizvodnju i upotrebu potpuno autonomnog oružja koje omogućuje napade bez ljudskog djelovanja;
27. snažno osuđuje sve gnusne zločine i kršenje ljudskih prava koje su počinili državni i nedržavni akteri, uključujući one počinjene nad građanima koji su mirno koristili svoja ljudska prava; poziva EU i njegove države članice da iskoriste sav svoj politički utjecaj kako bi spriječili svaki čin koji bi se mogao smatrati genocidom, ratnim zločinom ili zločinom protiv čovječnosti, da na učinkovit i usklađen način reagiraju kad se takvi zločini dogode, da iskoriste sva potrebna sredstva da se odgovorne osobe privedu pred lice pravde, da pruže pomoć žrtvama i da podrže procese stabilizacije i pomirenja; poziva međunarodnu zajednicu da razvije instrumente, kao što je sustav EU-a za rano upozorenje, kojima bi se maksimalno skratilo vrijeme koje protekne između upozorenja i odgovora i na taj način spriječilo izbjivanje, ponovno izbjivanje i eskalacija nasilnih sukoba; poziva ESVD i Komisiju da u Treći akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju uvrste ambicioznu strategiju za borbu protiv nekažnjavanja; snažno preporučuje uspostavu europskog opservatorija za sprečavanje, odgovornost i borbu protiv nekažnjavanja; ponovno poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici da imenuje posebnog predstavnika EU-a za međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravosuđe, koji će promicati, učvrstiti i pokazivati predanost EU-a u sprečavanju nekažnjavanja zločina;
28. pozdravlja napore koje je EU uložio u promicanje univerzalnosti Rimskog statuta tijekom 2018., kada je proslavljena 20. obljetnica donošenja tog statuta, te ponovno potvrđuje svoju nepokolebljivu podršku Međunarodnom kaznenom sudu (MKS); napominje da je međunarodno pravo trenutačno pod velikim pritiskom; zabrinut je da, zbog široke jurisdikcije MKS-a, u njemu sudjeluju samo 122 države od 193 države članice UN-a, a samo ih je 38 ratificiralo izmjenu iz Kampale, kojom se MKS-u daju ovlasti za procesuiranje zločina agresije; poziva EU i njegove države članice da potaknu sve države članice UN-a na ratifikaciju i provedbu Rimskog statuta te je zaprepašten

---

¹ SL C 285, 29.8.2017., str. 110.

povlačenjima iz Statuta i prijetnjama povlačenjem; poziva i sve države potpisnice Rimskog statuta da se koordiniraju i surađuju s MKS-om; traži od EU-a i njegovih država članica da sustavno podupiru revizije, istrage i odluke MKS-a te da poduzmu potrebne mjere kako bi se spriječili slučajevi nesurađivanja s MKS-om; poziva na financijsku potporu organizacijama koje prikupljaju, čuvaju i štite digitalne dokaze i druge formate dokaza o zločinima koje je počinila bilo koja strana u sukobima kako bi se olakšao njihov kazneni progon na međunarodnoj razini; poziva države članice EU-a i Europsku mrežu za genocid da pruže pomoć istražnom timu UN-a u prikupljanju, očuvanju i pohranjivanju dokaza zločina koji su trenutno u tijeku ili su nedavno počinjeni kako se ne bi izgubili; poziva Komisiju i ESVD da istraže mogućnosti i predstave nove alate kojima će se žrtvama kršenja međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava pomoći da dobiju pristup međunarodnim pravosudnim tijelima, pravni lijek i odštetu, uključujući izgradnju kapaciteta zemalja izvan EU-a za primjenu načela univerzalne jurisdikcije u domaćem zakonodavstvu;

29. pozdravlja početne izvidne rasprave unutar Vijeća i poziva da se nastavi raspravljati o uspostavi sveobuhvatnog mehanizma EU-a za sankcije u području ljudskih prava, tzv. „popisa Magnickog”, kojim bi se omogućile ciljane sankcije protiv pojedinaca koji su sudjelovali u teškom kršenju ljudskih prava, na što je Parlament pozvao u više navrata, osobito u ožujku 2019.; poziva Vijeće da ubrza rasprave kako bi se usvojilo nužno zakonodavstvo, uspostavio taj mehanizam i kako bi mu se što prije dodijelili prikladni resursi; naglašava da je važno da taj sustav bude usklađen s mehanizmom EU-a za sudsko preispitivanje; također naglašava da treba slijediti primjer nekih država članica EU-a koje su donijele zakone kojima se predviđa uvođenje sankcija pojedincima za koje se smatra da su odgovorni za slučajeve kršenja ljudskih prava;
30. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici i Vijeće da obrate posebnu pozornost na stanje ljudskih prava na nezakonito okupiranom teritoriju; ponovno naglašava da nezakonita okupacija teritorija ili dijela teritorija predstavlja trajno kršenje međunarodnog prava; ističe odgovornost okupatorske sile prema civilnom stanovništvu u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom; žali zbog toga što predstavnici zemlje koja okupira teritorij druge države ponovno sjede u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe;

Borci za ljudska prava

31. naglašava neprocjenjivu i ključnu ulogu boraca za ljudska prava koji time riskiraju svoj život, osobito boraca za ljudska prava žena; ističe potrebu za snažnom koordinacijom EU-a u radu s tijelima trećih zemalja u pogledu boraca za ljudska prava; ističe da je 2018. obilježena 20. obljetnica usvajanja Deklaracije UN-a o borcima za ljudska prava; preporučuje jačanje suradnje institucija EU-a i država članica, čime bi im se omogućilo pružanje stalne potpore i zaštite borcima za ljudska prava; pozdravlja mehanizam „protectdefenders.eu”, uspostavljen radi zaštite boraca za ljudska prava koji su izloženi velikoj opasnosti, i poziva na njegovo jačanje;
32. ističe potrebu za strateškim, vidljivim i učinkovitim pristupom EU-a za zaštitu boraca za ljudska prava; poziva Vijeće da objavi godišnje zaključke Vijeća za vanjske poslove o djelovanju EU-a radi promicanja i zaštite boraca za ljudska prava u okviru vanjske politike EU-a; poziva Vijeće i Komisiju da uspostave koordinirani postupak za dodjelu viza borcima za ljudska prava, a kada je to potrebno, i za pružanje privremenog

skloništa; poziva Komisiju i države članice da zajamče dovoljna finansijska sredstva za zaštitu boraca za ljudska prava u okviru relevantnih tematskih programa Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju i da osiguraju njihovu pristupačnost i isporuku osobama koje ih najviše trebaju i koje su najviše marginalizirane; poziva Komisiju da u budućnosti u potpunosti iskoristi taj instrument i inzistira na tome da delegacije EU-a i države članice povećaju svoja finansijska sredstva i kapacitete za hitnu zaštitu i potporu borcima za ljudska prava koji su u opasnosti; osuđuje stalno nametanje zabrana putovanja aktivistima za ljudska prava koji žele prisustvovati sjednicama Vijeća UN-a za ljudska prava u Ženevi i drugih međunarodnih institucija; poziva te vlade da ih ukinu;

Prava žena i rodna ravnopravnost

33. snažno podupire strateški angažman EU-a za rodnu ravnopravnost i stalne napore koje ulaže u poboljšanje stanja ljudskih prava žena i djevojčica, u skladu s ciljevima održivog razvoja do 2030.; naglašava da bi rodna ravnopravnost trebala biti ključni prioritet u svim radnim odnosima, politikama i vanjskim djelovanjima EU-a jer je to načelo samog EU-a i njegovih država u skladu s Ugovorima; poziva EU da donese sveobuhvatnu strategiju za rodnu ravnopravnost nakon isteka strateškog angažmana; poziva Komisiju da pripremi i usvoji komunikaciju o obnovi Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost nakon 2020. kao važan alat EU-a za doprinos pravima žena i djevojčica diljem svijeta; poziva države članice da podrže Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III u zaključcima Vijeća; poziva Komisiju i ESVD da nastave doprinositi rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju djevojčica i žena bliskom suradnjom s međunarodnim organizacijama, zemljama izvan EU-a i predstavnicima civilnog društva kako bi se izradili i implementirali novi pravni okviri za rodnu ravnopravnost;
34. upozorava na zabrinjavajući porast nasilja nad ženama i djevojčicama; osuđuje sve oblike rodno uvjetovanog, fizičkog, seksualnog i psihološkog nasilja; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog sve veće primjene mučenja u obliku seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja kao ratnog oružja; podsjeća da su kaznena djela seksualnog nasilja i rodno uvjetovano nasilje definirani u Rimskom statutu kao ratni zločini, zločini protiv čovječnosti ili zločini koji su sastavni dio genocida ili mučenja; snažno potiče zemlje da ojačaju zakonodavstvo kako bi riješile te probleme; ponovno poziva države članice EU-a i države članice Vijeća Europe koje to još nisu učinile da što prije ratificiraju i provedu Istanbulsku konvenciju; poziva na dodatne mjere kojima bi se iskorijenili svi oblici rodno uvjetovanog nasilja i štetne prakse usmjerene na žene i djevojčice, kao što su prisilna ili rana udaja, genitalno sakaćenje žena, seksualno nasilje i prisilno preobraćenje na drugu vjeru; u tom pogledu podržava zajedničku inicijativu EU-a i UN-a „Spotlight”; poziva delegacije EU-a da zajamče prikupljanje podataka o nasilju nad ženama, izrade preporuke za pojedine zemlje te da promiču zaštitne mehanizme i potporne strukture za žrtve;
35. potvrđuje da je pristup zdravlju ljudsko pravo, da se seksualno i reproduktivno zdravlje i prava zasnivaju na temeljnim ljudskim pravima i da su ključni elementi ljudskog dostojanstva; ističe da neodgovarajući pristup vitalnim resursima i socijalnim uslugama (primjerice, vodi, hrani, zdravlju, obrazovanju i sanitarnim uslugama), kao i teškoće u stjecanju pristupa seksualnom i reproduktivnom zdravlju predstavljaju neprihvatljivo kršenje ljudskih prava; osuđuje kršenje seksualnih i reproduktivnih prava žena, koje uključuje uskraćivanje pristupa relevantnim uslugama; naglašava da bi odgovarajuća i pristupačna zdravstvena skrb, uključujući skrb o mentalnom zdravlju poput psihološke

potpore, univerzalno poštovanje i pristup seksualnim i reproduktivnim pravima žena i obrazovanju trebali biti zajamčeni svim ženama i da bi one trebale biti u mogućnosti slobodno donijeti odgovorne odluke o svom zdravlju, uključujući seksualno i reproduktivno zdravlje; napominje da su te usluge važne za spašavanje života žena i smanjenje smrtnosti novorođenčadi i djece; smatra neprihvatljivim da su seksualno i reproduktivno zdravlje i prava žena i djevojčica i dalje područje prijepora, pa i u multilateralnim kontekstima; ističe da žene i djevojčice koje su žrtve oružanih sukoba imaju pravo na potrebnu zdravstvenu skrb; ističe važnost uloge žena u sprečavanju i rješavanju sukoba, u operacijama održavanja mira, pružanja humanitarne pomoći i obnove nakon sukoba te u promicanju ljudskih prava i demokratskih reformi;

36. poziva EU da surađuje s drugim zemljama kako bi se ojačale njihove mjere u području obrazovanja, zdravstvene skrbi i socijalnih usluga, prikupljanja podataka, financiranja i programiranja radi učinkovitijeg sprečavanja i rješavanja problema seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja diljem svijeta; ističe da je obrazovanje ključno sredstvo za borbu protiv diskriminacije i nasilja nad ženama i djecom; traži da se poduzmu mjere za olakšavanje pristupa žena i djevojčica obrazovanju i tržištu rada te da se posebna pozornost posveti rodnoj ravnoteži pri popunjavanju rukovodećih položaja u poduzećima; također traži da se u sporazume EU-a sa zemljama u razvoju uvrsti obrazovanje djevojčica;

Prava djeteta

37. ističe kako su maloljetnici često izloženi posebnim vrstama zlostavljanja, kao što su prisilni dječji brakovi, dječja prostitucija, korištenje djece vojnika, genitalno sakacanje, dječji rad i trgovanje djecom, osobito u kontekstu humanitarnih kriza i oružanih sukoba, te im je stoga potrebna veća zaštita; posebno upozorava na situaciju djece bez državljanstva te djece koja su migranti i izbjeglice; poziva EU na suradnju s trećim zemljama kako bi se okončali rani, dječji i prisilni brakovi na način da se kao najniža zakonska dobna granica za sklapanje braka odredi dob od 18 godina, uz uvjet da se provjeri dob oboje supružnika te potvrdi njihov potpuni i slobodni pristanak, da se uvede obvezna evidencija sklopljenih brakova te zajamči poštovanje tih pravila; poziva na nove inicijative EU-a za promicanje i zaštitu prava djeteta, uključujući inicijative za sprječavanje i borbu protiv zlostavljanja djece u svijetu, rehabilitaciju i reintegraciju djece pogodjene sukobima, osobito djece žrtava ekstremističkih skupina i djece žrtava višestruke i interseksijske diskriminacije, kao i za pružanje sigurnog okruženja za tu djecu u obitelji i zajednici kao prirodnom životnom kontekstu u kojem će skrb i obrazovanje biti od temeljne važnosti; poziva EU da pokrene međunarodni pokret za promicanje prava djeteta, među ostalim, organiziranjem međunarodne konferencije o zaštiti djece u osjetljivim okruženjima; potvrđuje da je na globalnoj razini hitno potrebno ratificirati i efektivno provesti Konvenciju UN-a o pravima djeteta i njezine fakultativne protokole;

Prava lezbijski, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTI)

38. osuđuje proizvoljno pritvaranje, mučenje, progon i ubojstva pripadnika zajednice LGBTI; primjećuje da su u brojnim zemljama diljem svijeta pripadnici zajednice LGBTI i dalje suočeni s progonom i nasiljem zbog svoje seksualne orijentacije; žali zbog toga što je u mnogim zemljama homoseksualnost i dalje kriminalizirana, a u nekim se kažnjava smrtnom kaznom; smatra da nasilne prakse i napadi na pojedince zbog njihove seksualne orijentacije ne smiju proći nekažnjeno i da ih treba iskorijeniti;

poziva na provedbu Smjernica EU-a za promicanje i zaštitu ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba;

Prava osoba s invaliditetom

39. pozdravlja ratifikacije Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; podsjeća da je važno da je i države članice i institucije EU-a stvarno provode; naglašava važnost nediskriminacije i potrebu da se na vjerodostojan način primjenjuje načelo univerzalnog pristupa i zajamče sva prava osoba s invaliditetom u svim relevantnim politikama EU-a, uključujući razvojnu politiku; poziva na uspostavu globalnog centra izvrsnosti kako bi osobe s invaliditetom mogle steći poduzetničke vještine otporne na buduće promjene;

Borba protiv diskriminacije na temelju kaste

40. s velikom zabrinutošću primjećuje razmjere i posljedice kastinskih hijerarhija, diskriminacije na temelju kaste i kontinuiranog kršenja ljudskih prava na temelju kaste, što uključuje uskraćivanje pristupa pravosuđu ili zapošljavanju, trajnu segregaciju, siromaštvo i stigmatizaciju te prepreke ostvarivanju temeljnih ljudskih prava i poticanju ljudskog razvoja povezane s pripadnošću određenoj kasti; ponovno poziva na razvoj europske politike o diskriminaciji na temelju kaste te poziva EU da poduzme mjere s obzirom na svoju duboku zabrinutost zbog diskriminacije na temelju kaste; poziva na usvajanje instrumenta EU-a za sprečavanje i ukidanje diskriminacije na temelju kaste; ponovno poziva EU i njegove države članice da pojačaju napore i inicijative za potporu na razini UN-a i delegacija radi iskorjenjivanja diskriminacije na temelju kaste; napominje da bi takve inicijative trebale uključivati promicanje posebnih pokazatelja, razvrstanih podataka i posebnih mjera za borbu protiv diskriminacije na temelju kaste pri provedbi i praćenju ciljeva održivog razvoja do 2030., poštovanje novih UN-ovih smjernica o diskriminaciji na temelju podrijetla i pružanje potpore državama;

Autohtonci narodi

41. duboko je zabrinut zbog činjenice da se autohtonci narodi diljem svijeta suočavaju s rasprostranjrenom i sustavnom diskriminacijom i progonom, uključujući proizvoljna uhićenja i ubojstva boraca za ljudska prava, prisilno raseljavanje, otimanje zemlje i kršenje njihovih prava od strane poduzeća; napominje da većina autohtonih naroda živi ispod praga siromaštva; poziva sve države da autohtone narode uključe u donošenje odluka o strategijama za borbu protiv klimatskih promjena; poziva zemlje da ratificiraju odredbe Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 169 o autohtonim i plemenskim narodima;

Sloboda mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti ili uvjerenja

42. ističe da pravo na slobodu mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti ili uvjerenja (poznatija kao sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja), koje uključuje prava na nevjeronjanje, na izražavanje teističkih, neteističkih, agnostičkih ili ateističkih stajališta te pravo na apostazu i neprakticiranje nijedne vjere treba zajamčiti u cijelom svijetu i bezuvjetno ga čuvati; apelira na Komisiju, ESVD i države članice da snažnije zagovaraju slobodu mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti ili uvjerenja te da pokrenu dijalog s državama i predstavnicima civilnog društva i vjerskih, nekonfesionalnih, humanističkih i filozofskih skupina te crkvi, vjerskih udrugama i zajednicama radi sprečavanja nasilja, progona, netolerancije i diskriminacije osoba na temelju mišljenja, savjesti, filozofskih

mišljenja te vjeroispovijesti ili uvjerenja; osuđuje zakone protiv preobraćenja i o blasfemiji, koji vjerskim manjinama i ateistima u praksi ograničavaju ili čak uskraćuju slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja; također snažno potiče Komisiju, ESVD i države članice da u potpunosti provode Smjernice EU-a o slobodi mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti ili uvjerenja;

43. poziva EU i njegove države članice da nastave sklapati saveze i da poboljšaju suradnju sa širokim spektrom zemalja i regionalnih organizacija kako bi se postigle pozitivne promjene u pogledu slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja, posebno u područjima zahvaćenima sukobima u kojima su vjerske skupine, poput kršćana na Bliskom istoku, najugroženije; u potpunosti podupire praksu EU-a da preuzima glavnu ulogu u pogledu tematskih rezolucija u Vijeću UN-a za ljudska prava te u vezi sa slobodom vjeroispovijesti ili uvjerenja na sjednicama Opće skupštine UN-a;
44. podupire rad i trud posebnog izaslanika za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a; ponovno poziva Vijeće i Komisiju da provedu transparentnu i sveobuhvatnu ocjenu učinkovitosti i dodane vrijednosti položaja posebnog izaslanika u postupku obnavljanja i jačanja njegova mandata i položaja koji provodi Komisija; inzistira na tome da za svoj rad ima na raspolaganju odgovarajuća sredstva kako bi se povećala djelotvornost EU-a u tom području; podsjeća Vijeće i Komisiju da trebaju na prikidan način poduprijeti institucijski mandat, ulogu i dužnosti posebnog izaslanika za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a, pritom se stalno savjetujući s vjerskim i filozofskim organizacijama, tako što će razmotriti mogućnost višegodišnjeg mandata koji će se revidirati svake godine te uspostaviti radne mreže sa svim relevantnim institucijama EU-a, u skladu sa svojom Rezolucijom od 15. siječnja 2019. o Smjernicama EU-a i mandatu posebnog izaslanika EU-a za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a;

Sloboda izražavanja, sloboda medija i pravo na informiranje

45. oštro osuđuje ubojstva, otmice, pritvaranje, zastrašivanje i napadanje mnogih novinara, blogera i zviždača, među ostalim, fizičkim i pravosudnim sredstvima, kao i prijetnje s kojima su bili suočeni tijekom 2018.; poziva EU da poduzme sve kako bi ih zaštitio u budućnosti; podsjeća da sloboda izražavanja i sloboda medija potiču kulturu pluralizma i da su ključne sastavnice temelja demokratskog društva; podsjeća da bi novinari trebali moći slobodno obavljati svoje zanimanje bez straha od progona ili zatvora; naglašava da svako ograničavanje slobode izražavanja i medijske slobode, kao što je uklanjanje sadržaja na internetu, mora biti iznimka te da se pritom mora osobito voditi računa o načelima nužnosti i proporcionalnosti, kao i da mora biti predviđeno zakonom i sudski procesuirano;
46. poziva EU, njegove države članice, a osobito posebnog predstavnika, da posvete posebnu pozornost zaštiti slobode izražavanja te slobode, neovisnosti i pluralizma medija diljem svijeta, da pomnije prate sve oblike ograničenja slobode izražavanja i medija, na internetu i izvan njega, kao i da sustavno osuđuju takva ograničenja i upotrijebe sva raspoloživa diplomatska sredstva i alate kako bi im se stalo na kraj; ističe da je važno osuditi i suzbijati govor mržnje i poticanje na nasilje na internetu i izvan njega jer je takvo djelovanje izravna prijetnja vladavini prava i vrijednostima utkanima u ljudska prava; podupire inicijative kojima se olakšava razlikovanje lažnih vijesti i propagandističkih dezinformacija od informacija koje su rezultat istinskog i neovisnog novinarskog rada; naglašava da je važno zajamčiti učinkovitu i sustavnu provedbu

Smjernica EU-a o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega te redovito pratiti njihov učinak;

Smrtna kazna, mučenje i drugi oblici zlostavljanja

47. osuđuje upotrebu mučenja, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja i smrtne kazne, koji se i dalje primjenjuju u mnogim zemljama diljem svijeta; izražava zabrinutost zbog broja osuda i pogubljenja zbog motiva koji ne odgovaraju definiciji teških zločina, što je u suprotnosti s međunarodnim pravom; poziva zemlje koje to još nisu učinile da smjestu uvedu moratorij na smrtnu kaznu kao korak prema njezinu ukidanju; poziva EU da uloži dodatni trud u iskorjenjivanje mučenja i smrtne kazne; poziva EU i njegove države članice da osobito budno nadziru države koje prijete ponovnim uvođenjem smrtne kazne *de facto* ili *de iure*; poziva na okončanje globalne trgovine robom koja se koristi za mučenje i izvršenje smrtne kazne;
48. smatra da je nužno boriti se protiv svih oblika mučenja i zlostavljanja osoba u zatvoru ili drugim pritvornim ustanovama, pa i psihičkog zlostavljanja, te pojačati napore kako bi se osiguralo poštovanje relevantnog međunarodnog prava u tom području i osigurati obeštećenje žrtvama; ozbiljno je zabrinut zbog stanja u zatvorima i uvjeta pritvora u velikom broju zemalja, među ostalim, kada je riječ o pristupu skrbi i lijekovima, a osobito u slučaju bolesti kao što su hepatitis ili HIV; podsjeća da uskraćivanje pristupa zatvorenika zdravstvenoj skrbi predstavlja zlostavljanje ili čak mučenje jer bi se to moglo smatrati uskraćivanjem pomoći osobi u opasnosti; pozdravlja revidiranu politiku EU-a prema trećim zemljama u vezi s mučenjem i drugim oblicima okrutnog, neljudskog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja; poziva države članice da zaštitne mehanizme protiv mučenja i drugih oblika zlostavljanja uključe u sva svoja djelovanja i politike;
49. pozdravlja uspostavu Koordinacijske skupine EU-a za borbu protiv mučenja do koje je došlo 2017.; u tom pogledu pozdravlja ažuriranje zakonodavstva EU-a zatraženo Zakonodavnom rezolucijom od 29. studenoga 2018. o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno postupanje ili kažnjavanje¹; ističe važnost daljnog jačanja suradnje s mehanizmima UN-a, regionalnim tijelima i relevantnim dionicima kao što su MKS, organizacije civilnog društva i borce za ljudska prava u borbi protiv mučenja i drugih oblika zlostavljanja;

Poslovanje i ljudska prava

50. ponovno potvrđuje da je nužno da se pri obavljanju djelatnosti svih poduzeća, bez obzira na to radi li se o domaćem ili prekograničnom poslovanju, u potpunosti poštuju međunarodni standardi u području ljudskih prava; osim toga, ponovno potvrđuje važnost promicanja društveno odgovornog poslovanja; ističe važnost vodeće uloge europskih poduzeća u promicanju međunarodnih standarda u području poslovanja i ljudskih prava; podsjeća da su poduzeća odgovorna pobrinuti se za to da njihove djelatnosti i opskrbni lanci ne budu uključeni u kršenje ljudskih prava, kao što su prisilni i dječji rad, kršenje prava autohtonih naroda, otimanje zemlje, prijetnje i napadi na borce za ljudska prava, kao i uništavanje okoliša;
51. naglašava da je u okviru međunarodnog prava o ljudskim pravima potrebno uspostaviti

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0467.

međunarodno obvezujući instrument kojim bi se pravno uredile djelatnosti transnacionalnih korporacija i drugih poduzeća; poziva na donošenje zakonodavnog prijedloga o korporativnom posvećivanju dužne pažnje ljudskim pravima kako bi se spriječilo kršenje prava u okviru njihovih globalnih operacija te poboljšao pristup pravnom lijeku za žrtve korporativnog kršenja prava; ističe da je važno da sve zemlje u potpunosti provode Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te poziva države članice EU-a koje još nisu usvojile nacionalne akcijske planove o poslovanju i ljudskim pravima da to što prije učine; potiče EU i njegove države članice na konstruktivno sudjelovanje u radu međuvladine radne skupine UN-a za transnacionalne korporacije i druge poslovne subjekte u području ljudskih prava; smatra da je to nužan korak naprijed u promicanju i zaštiti ljudskih prava;

52. snažno potiče Komisiju da se pobrine da su projekti koje podupiru Europska investicijska banka (EIB) i Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) uskladeni s politikom EU-a i obvezama u području ljudskih prava te da postoje mehanizmi za osiguranje odgovornosti preko kojih pojedinci mogu javno ukazati na kršenje prava povezano s aktivnostima EIB-a i EBRD-a; smatra da bi međuinsticijjska radna skupina EU-a za poslovanje i ljudska prava bila koristan dodatni instrument; poziva privatni sektor, posebno financijsku, osiguravajuću i prijevozničku poduzeća, da svoje usluge pružaju humanitarnim akterima koji provode aktivnosti pružanja pomoći, uz potpuno poštovanje humanitarnih izuzeća i izuzeća predviđenih zakonodavstvom EU-a; pozdravlja osnivanje institucije neovisnog kanadskog pravobranitelja za odgovornost poduzeća;
53. pozdravlja sustav povlastica OSP+ kao sredstvo za poticanje praktične provedbe 27 glavnih međunarodnih konvencija o ljudskim pravima i standardima rada; potvrđuje da globalni vrijednosni lanci pridonose jačanju ključnih međunarodnih radnih, ekoloških i socijalnih standarda te predstavljaju mogućnost za održivi napredak, osobito u zemljama u razvoju i u zemljama koje su u većoj mjeri ugrožene zbog klimatskih promjena; ističe da bi zemlje izvan EU-a koje se koriste sustavom povlastica GSP+ trebale pokazati napredak u svim aspektima ljudskih prava; napominje da bi ojačani i učinkoviti mehanizmi praćenja mogli povećati učinak potencijala sustava trgovinskih povlastica kao odgovor na kršenje ljudskih prava; podržava uvođenje i provedbu uvjetnih klauzula o ljudskim pravima u međunarodne sporazume između EU-a i trećih zemalja, među ostalim, u području trgovine i ulaganja; poziva Komisiju da sustavno prati provedbu tih klauzula kako bi se osiguralo da ih zemlje korisnice poštaju te da redovito izvještava Parlament o poštovanju ljudskih prava u partnerskim zemljama;

Nove tehnologije i ljudska prava

54. naglašava važnost izrade strategije EU-a za primjenu novih tehnologija, kao što je umjetna inteligencija, u korist građana, kao i za rješavanje potencijalne prijetnje koju nove tehnologije predstavljaju u odnosu prema ljudskim pravima, uključujući dezinformiranje, masovni nadzor, lažne vijesti, govor mržnje, ograničenja koja je nametnula država i zlouporabu umjetne inteligencije; osim toga, upozorava na specifičnu prijetnju koju bi te tehnologije mogle predstavljati u kontroliranju, ograničavanju i podrivanju legitimnih aktivnosti; ističe važnost uspostave prave ravnoteže između ljudskih prava, a posebno prava na privatnost, i drugih legitimnih pitanja, kao što su sigurnost ili borba protiv kriminala, terorizma i ekstremizma; izražava zabrinutost zbog sve veće upotrebe određenih tehnologija za kibernadzor s dvojnom namjenom protiv aktivista za ljudska prava, novinara, političkih protivnika i

odvjetnika;

55. poziva EU i države članice da surađuju s vladama trećih zemalja kako bi se okončale represivne prakse i zakonodavstvo u području kibersigurnosti i borbe protiv terorizma; podsjeća na obvezu godišnjeg ažuriranja Priloga I. Uredbi Vijeća (EZ) br. 428/2009¹, u kojem se nalazi popis robe s dvojnom namjenom za koju je potrebno odobrenje; ističe potrebu za djelotvornom digitalnom suradnjom između vlada, privatnog sektora, civilnog društva, akademске i tehničke zajednice, socijalnih partnera i drugih dionika kako bi se zajamčila sigurna i uključiva digitalna budućnost za sve, u skladu s međunarodnim zakonodavstvom u području ljudskih prava;

Migranti i izbjeglice

56. naglašava da je potrebno hitno riješiti temeljne uzroke migracijskih tokova, kao što su ratovi, sukobi, autoritarni režimi, progoni, mreže nezakonitih migracija, trgovanje ljudima, krijumčarenje, siromaštvo, ekonomski nejednakosti i klimatske promjene, te pronaći dugoročna rješenja utemeljena na poštovanju ljudskih prava i dostojanstva; naglašava da treba uspostaviti zakonite migracijske kanale i puteve te olakšati dobrovoljno vraćanje kada je to moguće, prije svega u skladu s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja;
57. poziva na to da se razmotri rješavanje vanjske dimenzije izbjegličke krize, među ostalim, pronalaskom održivih rješenja za sukobe kroz jačanje suradnje i partnerstava s predmetnim trećim zemljama; vjeruje da je usklađenost s međunarodnim pravom o izbjeglicama i ljudskim pravima ključan element za suradnju s trećim zemljama; ističe da treba poduzeti istinske korake, u skladu s globalnim sporazumima o migracijama i izbjeglicama, kako bi se povećala samodostatnost izbjeglica, proširio pristup rješenjima u trećim zemljama, poboljšali uvjeti u pogledu ljudskih prava pri upravljanju migracijama, osobito u zemljama podrijetla ili tranzita, te kako bi se zajamčio siguran i dostojanstven povratak; poziva EU i njegove države članice da budu potpuno transparentni kada je riječ o politikama suradnje s trećim zemljama i dodjeli sredstava tim zemljama za suradnju u području migracija; smatra da je važno da se sredstva za razvoj i suradnju ne prenamjenjuju i da se njima ne koristi onima koji su odgovorni za kršenje ljudskih prava; poziva EU da podrži inicijativu UNHCR-a za iskorjenjivanje apatridnosti unutar i izvan EU-a do 2024.;
58. osuđuje pogibiju izbjeglica i migranata te kršenje ljudskih prava kojemu su izloženi u Sredozemnom moru; također osuđuje napade na nevladine organizacije koje pomažu tim ljudima; poziva EU i njegove države članice da povećaju humanitarnu pomoć za prisilno raseljene osobe; poziva EU i njegove države članice da pruže potporu zajednicama koje primaju izbjeglice; ustraje u tome da provedba globalnih sporazuma o migracijama i izbjeglicama stoga mora biti povezana s provedbom UN-ova Programa do 2030., kao što je utvrđeno u ciljevima održivog razvoja, kao i s povećanjem ulaganja u zemlje u razvoju;
59. naglašava da klimatska kriza i masovni gubitak biološke raznolikosti predstavljaju veliku prijetnju ljudskim pravima; poziva Komisiju i ESVD da rade na strategiji EU-a za zaštitu zdravog okoliša, uz blisku suradnju s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama kao što je UNHCR, koji je nedavno pokrenuo zajedničku strategiju s

---

¹ SL L 134, 29.5.2009., str. 1.

Programom UN-a za okoliš (UNEP); ističe da UN procjenjuje da će do 2050. mnogi ljudi biti raseljeni zbog ekoloških razloga; podsjeća na obveze i odgovornosti država i drugih odgovornih tijela u ublažavanju učinaka klimatskih promjena i u sprečavanju njihova negativnog utjecaja na ljudska prava; pozdravlja međunarodnu angažiranost u promicanju povezivanja ekoloških pitanja, prirodnih katastrofa i klimatskih promjena s pitanjem ljudskih prava; poziva EU da aktivno sudjeluje u međunarodnoj raspravi o mogućem normativnom okviru za zaštitu osoba raseljenih zbog ekoloških i klimatskih razloga;

Potpore demokraciji

60. naglašava da bi EU i dalje trebao aktivno podupirati demokratski i učinkovit politički pluralizam institucija za ljudska prava, neovisnih medija, parlamenta i civilnog društva u njihovim nastojanjima da promiču demokraciju uz pristup prilagođen kontekstu, uzimajući u obzir kulturne i nacionalne okolnosti u trećim zemljama kako bi se ojačali dijalog i partnerstvo; podsjeća da su ljudska prava temelj procesa demokratizacije; s odobravanjem primjećuje dosljednu angažiranost Europske zaklade za demokraciju na zapadnom Balkanu i u istočnom i južnom susjedstvu EU-a u cilju promicanja demokracije i poštovanja temeljnih prava i sloboda; podsjeća na to da bi iskustvo i znanje stečeno tijekom tranzicije k demokraciji u okviru politike proširenja i susjedstva moglo pozitivno utjecati na utvrđivanje najboljih praksi koje bi se mogle upotrijebiti za podupiranje i očvršćivanje drugih procesa demokratizacije diljem svijeta; podsjeća da se proširenje EU-a pokazalo najdjelotvornijim instrumentom za potporu demokraciji, vladavini prava i ljudskim pravima na europskom kontinentu da te bi stoga mogućnost pristupanja EU-u trebala biti otvorena zemljama koje se žele pridružiti i koje provode reforme, kako je utvrđeno u članku 49. UEU-a; apelira na EU da ponovo prati primjenu odredbi o zaštiti ljudskih prava i prava manjina tijekom svih procesa proširenja;
61. pozdravlja Zaključke Vijeća o demokraciji od 14. listopada 2019. kao početak procesa ažuriranja i osnaživanja pristupa EU-a jačanju demokracije; u tom pogledu naglašava ulogu obrazovanja u području ljudskih prava i demokratizacije kao ključnog alata za jačanje tih vrijednosti unutar i izvan EU-a; naglašava važnost donošenja posebnih pravila za financiranje programa potpore EU-a demokraciji, uzimajući u obzir prirodu demokratskih promjena; naglašava da je potrebno ulagati u odgovarajuća sredstva kako bi se bolje uskladili programi potpore demokraciji i politički prioriteti; podupire napore da se osigura transparentnost pomoći EU-a u tom području; obvezuje se na promicanje veće transparentnosti demokratskih procesa, posebno financiranja političkih i tematskih kampanja od strane različitih nedržavnih aktera;
62. ponovno naglašava svoje pozitivno mišljenje o kontinuiranoj podršci koju EU pruža izbornim postupcima te o njegovoj pomoći i potpori domaćim promatračima za vrijeme izbora; u tom kontekstu pozdravlja i u potpunosti podupire rad Skupina Parlamenta za potporu demokraciji i koordinaciju izbora; podsjeća na važnost poduzimanja odgovarajućih dalnjih koraka u vezi s izvješćima i preporukama misija za promatranje izbora kako bi se pojačao njihov učinak i osnažila potpora EU-a demokratskim standardima predmetnih zemalja; naglašava potrebu za podupiranjem demokracije tijekom cijelog izbornog ciklusa dugoročnim i fleksibilnim programima koji odražavaju prirodu demokratskih promjena; apelira na strogo praćenje slučajeva kršenja ljudskih prava kandidata tijekom izbornih postupaka, osobito onih koji dolaze iz ranjivih skupina ili su pripadnici manjina;

◦

◦ ◦

63. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, Vijeću sigurnosti UN-a, glavnom tajniku UN-a, predsjedniku 74. zasjedanja Opće skupštine UN-a, predsjedniku Vijeća UN-a za ljudska prava, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava te voditeljima delegacija EU-a.